

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิชาศิลปะ ประกอบไปด้วยทัศนศิลป์ ดนตรี และนาฏศิลป์ เป็นวิชาที่ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีสุนทรียภาพ ชื่นชมความงาม การแสดงออกทางอารมณ์ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 : 182) อีกทั้งศิลปะอยู่คู่กับมนุษย์ในสังคมและการดำเนินชีวิตประจำวันทั้งด้านพิธีกรรม ในทางความเชื่อ ศาสนา และความบันเทิง ซึ่งยากที่จะแยกออกจากกิจกรรมของมนุษย์ได้ ซึ่งปัจจุบันศิลปะได้ถูกนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น อาชีพนักดนตรี ธุรกิจดนตรี ดนตรีบำบัด นักแสดง ครู ฯลฯ ซึ่งผู้ที่จะสามารถนำวิชาทางศิลปะไปใช้ได้ต้องมีความรู้ระเบียบวินัยในตนเองสำหรับการฝึกฝน ฝึกซ้อม และต้องพัฒนาตนอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อยุคสมัย

จากสภาพการศึกษาในปัจจุบันวิชาศิลปะไม่ได้จัดให้อยู่ในรายวิชาที่ต้องใช้ในการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ Ordinary National Education Test (O-NET) เพื่อชี้วัดถึงคุณภาพ และมาตรฐานทางการศึกษาของนักเรียนและโรงเรียน ซึ่งปัจจุบันจัดสอบเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (สถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) : <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/212>) ทำให้ผู้เรียนอาจมองข้ามความสำคัญของวิชาศิลปะ ไม่ตั้งใจหรือใส่ใจในการส่งงาน ทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนเป็น 0, ร หรือผลการเรียนต่ำ ทำให้เกรดเฉลี่ยของผลการเรียนต่ำลงไปด้วย ซึ่งเกิดจากการขาดระเบียบวินัยในการส่งงาน และความสนใจใฝ่รู้ของผู้เรียน

จากการที่ผู้สอนได้สอนในรายวิชาศิลปะ ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓ (บ้านนา) พบว่านักเรียนมักจะส่งงานหรือการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูผู้สอนกำหนด ซึ่งทำให้ครูผู้สอนไม่สามารถวัดความรู้ หรือติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนได้

จากสถานการณ์ดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งในฐานะที่เป็นทั้งครูผู้สอนและครูประจำวิชาเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว เกิดความตระหนักถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจในการทำให้ผู้เรียนมีความตระหนัก และมีความกระตือรือร้นในการตั้งใจ และใส่ใจในการส่งงานที่ได้รับมอบหมายให้ตรงเวลา ด้วยการเสริมแรงทางบวกและทางลบ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง เพราะความรับผิดชอบ เพราะความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัยเป็นพื้นฐานในการอยู่ร่วมกันของตนในสังคม

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาผลจากการเสริมแรงต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบในการส่งงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓ (บ้านนา)

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความรับผิดชอบในการส่งงานก่อนและหลังการใช้การเสริมแรง

3. สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓ (บ้านนา) จะมีความรับผิดชอบในการส่งงานตรงต่อเวลา

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 115 คน โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓ (บ้านนา)

4.2 ตัวแปร

4.2.1 ตัวแปรอิสระ การเสริมแรง

4.2.2 ตัวแปรตาม ความรับผิดชอบในการส่งงาน

4.3 เนื้อหาที่ใช้สอน

รายวิชา ศิลปะ 4 (ดนตรี-นาฏศิลป์)

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ความรับผิดชอบในการส่งงาน หมายถึง ลักษณะการเอาใจใส่ในการการส่งงานที่ได้รับมอบหมายหรือส่งการบ้านตรงต่อเวลาที่ครูผู้สอนกำหนด

5.2 การเสริมแรง หมายถึง การทำให้อัตราการตอบสนอง หรือความถี่ของการแสดงพฤติกรรมเพิ่มขึ้นหรือพฤติกรรมลดลงจากการได้รับการเสริมแรงที่เหมาะสม ซึ่งการเสริมแรงมี 2 ลักษณะ คือ การเสริมแรงทางบวก และการเสริมแรงทางลบ

5.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๓ (บ้านนา) ที่ศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

6. ประโยชน์ของการวิจัย

6.1 ช่วยยกระดับความรับผิดชอบ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนได้

6.2 สามารถนำการวิจัยไปใช้ควบคุมพฤติกรรมความรับผิดชอบในการส่งงานกับนักเรียนในห้องอื่น หรือระดับชั้นอื่น ๆ ได้

7. กรอบแนวคิดของการวิจัย

